

Odлуka kojom se donosi Zakon o Sudskoj policiji Bosne i Hercegovine

Koristeći se ovlaštenjima koja su Visokom predstavniku data članom V Aneksa 10 (Sporazum o civilnoj implementaciji Mirovnog ugovora) Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, prema kojem je Visoki predstavnik konačni autoritet u zemlji u pogledu tumačenja pomenutog Sporazuma o civilnoj implementaciji Mirovnog ugovora; i posebno uzevši u obzir član II. 1. (d) gore navedenog Sporazuma, prema kojem Visoki predstavnik “pruža pomoć, kada to ocijeni neophodnim, u iznalaženju rješenja za sve probleme koji se pojave u vezi sa civilnom implementacijom”;

Pozivajući se na stav XI.2 Zaključaka Vijeća za implementaciju mira koje se sastalo u Bonu 9. i 10. decembra 1997. godine, u kojem je Vijeće za implementaciju mira pozdravilo namjeru Visokog predstavnika da iskoristi svoj konačni autoritet u zemlji u pogledu tumačenja Sporazuma o civilnoj implementaciji Mirovnog ugovora kako bi pomogao u iznalaženju rješenja za probleme, kako je prethodno rečeno, “donošenjem obavezujućih odluka, kada to bude smatrao neophodnim”, u vezi sa određenim pitanjima, uključujući (u skladu sa tačkom (c) ovog stava) i “mjere u svrhu obezbjeđenja implementacije Mirovnog sporazuma na čitavoj teritoriji Bosne i Hercegovine i njenih entiteta”;

Pozivajući se dalje na stav 12.1 Deklaracije Vijeća za implementaciju mira sa sastanka u Madridu 15. i 16. decembra 1998. godine, na kojem je jasno rečeno da pomenuto Vijeće smatra da je uspostava vladavine zakona, u koji će svi građani imati povjerenja, preduslov za trajni mir, kao i za

samoodrživu privredu koja će biti u stanju da privuče i zadrži strane i domaće investitore;

Pozivajući se pored toga i na tačku 3. Aneksa II (Vladavina prava i Ljudska prava) spomenute Deklaracije, prema kojoj je osnivanje sudskih institucija na državnom nivou, čime se zadovoljava potreba utvrđena ustavom da se rješavaju krivična djela koja počinje zvaničnici Bosne i Hercegovine u vršenju svojih dužnosti, te izborna pitanja i pitanja iz oblasti upravnog prava, preduslov za uspostavljanje vladavine prava u Bosni i Hercegovini;

Imajući na umu osnaženu strategiju za reformu pravosuđa kako bi se pojačali naponi u postizanju vladavine zakona u Bosni i Hercegovini u periodu 2002/2003. godine koju je podržao Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira 28. februara 2002. godine, te konstatirajući da je pomenuta strategija osmišljena kao odgovor na pozive vlasti u Bosni i Hercegovini za odlučnijim djelovanjem međunarodne zajednice u rješavanju problema kriminaliteta u privredi, korupcije, te problema prisutnih u osnovama pravosudnog sistema;

Obzirom na činjenicu da je Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira 7. maja 2002. godine u Sarajevu pozvao organe vlasti BiH da osiguraju brzo uspostavljanje Suda Bosne i Hercegovine, podsjećajući organe vlasti u Bosni i Hercegovini da Apelaciono odjeljenje ovog Suda mora biti operativno kako bi moglo rješavati po izbornim žalbama, te pozivajući organe vlasti da odmah pronađu održivo rješenje problema lokacije ovog Suda;

Podsjećajući stoga da uspostavljanje Sudske policije Bosne i Hercegovine, koja bi bila zadužena za efikasno izvršavanje sudskih naloga i za bezbjednost unutar zgrade suda, predstavlja neophodni preduslov za pravilno funkcionisanje Suda Bosne i Hercegovine;

Uvjeran u vitalni značaj koji za Bosnu i Hercegovinu ima nastojanje da se ojača i slijedi vladavina zakona kako bi se stvorila osnova za privredni rast i strane investicije;

Imajući u vidu kako hitnost tako i potrebu osnivanja Sudske policije Bosne i Hercegovine, te iz svih gore navedenih razloga

Visoki predstavnik ovim donosi slijedeću

ODLUKU

kojom se donosi Zakon o Sudskoj policiji Bosne i Hercegovine, koji se ovim prilaže kao sastavni dio ove odluke.

Navedeni zakon stupa na snagu kao zakon Bosne i Hercegovine u skladu sa odredbama člana 30. istog, na privremenoj osnovi, sve dok Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine ne usvoji ovaj zakon u odgovarajućem obliku, bez amandmana i bez dodatnih uvjeta.

Ova odluka stupa na snagu odmah i objavljuje se odmah u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine".

Sarajevo, 24. januar 2003

Paddy Ashdown

Visoki predstavnik

ZAKON O SUDSKOJ POLICIJI BOSNE I HERCEGOVINE

I – OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim Zakonom osniva se Sudska policija, definišu njene ovlasti, organizacija i sredstva za rad, prava i obaveze, radni odnosi te druga pitanja od važnosti za organizaciju i rad sudske policije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: sudska policija).

Član 2.

Sudska policija vrši dužnosti iz svoje nadležnosti kao što je propisano zakonom. Specifična pravila i propisi koji se tiču dužnosti Sudske policije donosi Vijeće ministara na prijedlog ministra pravde.

Član 3.

Nacionalni sastav osoblja zaposlenog u sudskoj policiji u principu odražava nacionalnu strukturu naroda u Bosni i Hercegovini.

Član 4.

Ministar pravde je odgovoran za rukovođenje Sudskom policijom, a komandir Sudske policije je odgovoran za operativnu kontrolu sudske policije.

II – OVLASTI SUDSKE POLICIJE

Član 5.

(1) Sudska policija pruža pomoć Sudu Bosne i Hercegovine i Tužilaštvu Bosne i Hercegovine kao što je propisano zakonom, u smislu pribavljanja informacija, izvršavanja naloga Suda za prinudno privođenje svjedoka, izvršavanja naloga Suda za privođenje optuženih lica, sprovođenja osuđenih lica u ustanove za sprovođenje sankcija izrečenih presudama Suda, održavanja reda u sudnici, obezbjeđivanja sudija i službenika Suda, kao i drugih lica unutar Suda, internog obezbjeđivanja zgrade Suda, te izvršavanja drugih naloga Suda.

(2) Sudska policija u skladu sa ovim zakonom takođe pruža pomoć u obezbjeđivanju uvida u službenu dokumentaciju, uključujući sudske i upravne spise, a naročito prilikom pribavljanja neophodnih informacija, dokumenata i spisa u slučaju pružanja otpora ili nesaradnje od strane bilo kojeg službenika u toku istrage.

(3) Sudska policija provodi naloge Suda koji se odnose na pretres imovine i lica, na privremeno oduzimanje predmeta, na obezbjeđivanje provođenja izvršnih naloga Suda, kao i drugih naloga Suda čiji je cilj preduzimanje koraka kojima se osigurava uspješno odvijanje datog sudskog postupka. Sudska policija u cilju ekspertize ili operativne podrške može zatražiti pomoć službi za provođenje zakona Bosne i Hercegovine, entiteta ili Distrikta Brčko.

Član 6.

Ministar pravde na zahtjev glavnog tužioca Bosne i Hercegovine sklapa posebni sporazum o pružanju pomoći sudske policije Tužilaštvu Bosne i Hercegovine.

III – ORGANIZACIJA I SREDSTVA ZA RAD SUDSKE POLICIJE

Član 7.

Unutrašnja organizacija sudske policije reguliše se podzakonskim aktima koje na prijedlog ministra pravde donosi Vijeće ministara.

Član 8.

(1) Komandir sudske policije rukovodi radom sudske policije na način definisan propisima koje donosi ministar pravde u skladu sa članom 9. ovog Zakona.

(2) Za komandira sudske policije može biti postavljeno svako lice koje ima najmanje VI stepen stručne spreme (viša stručna sprema) i sedam godina radnog iskustva kao službenik sudske policije ili iskustva na sličnim zadacima u službama za provedbu zakona.

(3) Komandira sudske policije imenuje ministar pravde.

Član 9.

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na prijedlog ministra pravde određuje ukupni broj službenika sudske policije.

Član 10.

Sredstva za rad sudske policije izdvajaju se iz budžeta institucija Bosne i Hercegovine.

Član 11.

Ministarstvo pravde vrši nabavku i finansijske operacije za sudsku policiju.

IV – PRAVA I OBAVEZE PRIPADNIKA SUDSKE POLICIJE

Član 12.

(1) Službenici sudske policije su naoružani i uniformisani.

(2) Ministarstvo pravde sudskoj policiji nabavlja neophodnu opremu za izvršavanje svojih dužnosti.

(3) Službeniku sudske policije izdaje se službena legitimacija koja potvrđuje njegovu funkciju službenika sudske policije i njegovo pravo da nosi i koristi oružje.

(4) Ministarstvo pravde izdaje službene legitimacije službenicima sudske policije.

Član 13.

U okviru obavljanja svojih dužnosti ili zadataka, službenici Sudske policije dužni su štiti ljudske živote i dostojanstvo, te na odgovarajući način reagovati u situacijama u kojima su ovi interesi ugroženi. U tim prilikama oni smiju primjenjivati samo ona sredstva prisile koja su određena ovim Zakonom, a koja su apsolutno neophodna i kojima se postiže uspješno obavljanje njihovih dužnosti i zadataka uz minimum štetnih posljedica; u suprotnom će se smatrati odgovornima u skladu sa ovim i drugim relevantnim zakonskim propisima.

Član 14.

(1) Službenici sudske policije prilikom obavljanja svojih dužnosti mogu pribjeći upotrebi odgovarajuće i neophodne proporcionalne sile samo u slučajevima kada je ista neophodna da bi se spriječio fizički napad na sudije, tužioce, ostale službenike Suda, te bilo koja druga lica za čiju su zaštitu oni zaduženi, a takođe i u cilju sprječavanja bijega svjedoka, osumnjičenih i osuđenih lica, ili nanošenja materijalne štete Sudu.

(2) Proporcionalna fizička prisila može se primijeniti takođe i kada je to neophodno radi savladavanja otpora lica na koje se odnosi izvršenje naloga Suda.

Član 15.

(1) Ukoliko primjenom metoda prisile iz člana 14. ovog Zakona službenik sudske policije ne može osigurati zaštitu ili obavljanje svojih dužnosti, dozvoljava se upotreba vatrenog oružja ukoliko ne postoji nikakav drugi način da se:

a. zaštite životi koje je taj službenik u obavezi da štiti;

b. izbjegne trenutni napad kojim se ugrožava život ili životi sudija, tužilaca ili drugih službenika Suda, te drugih lica koje je taj službenik u obavezi da štiti;

c. spriječi bijeg osumnjičenog, optuženog ili osuđenog lica kojeg taj službenik čuva, privodi ili sprovodi, ukoliko specifične okolnosti opravdavaju bojazan da bi takvo lice moglo upotrijebiti vatreno oružje protiv nekog trećeg lica, ili ako se takav razvoj događaja može naslutiti iz načina izvršenja, posljedica ili drugih okolnosti krivičnog djela koje je to lice počinilo.

(2) Kada postoji opravdan razlog za upotrebu vatrenog oružja, službenik sudske policije će se ukoliko je to moguće prvo predstaviti i uputiti jasno upozorenje da će upotrijebiti vatreno oružje.

(3) Službenik sudske policije daje dovoljno vremena da se njegovo upozorenje ispoштуje, osim u situacijama kada bi ga to izložilo riziku ili ozbiljno ugrozilo život ili tijelo drugih

lica, ili kada okolnosti nameću potrebu za trenutnom akcijom.

(4) Službenik sudske policije je prilikom upotrebe vatrenog oružja dužan štititi živote drugih lica, uz obavezu da odmah podnese pismeni izvještaj komandiru sudske policije o svakoj takvoj upotrebi vatrenog oružja. Komandir sudske policije je obavezan da ministru za bezbjednost odmah podnese pismeni izvještaj o svakoj upotrebi sredstava prisile i vatrenog oružja.

(5) Službenici sudske policije ne smiju ispaljivati hice upozorenja niti pucati na vozila u pokretu u situacijama kada je u toku potjera, osim ako se dato vozilo koristi kao sredstvo za nanošenje povreda službenicima sudske policije ili drugim licima, ili ako je to neophodno kako bi se spriječilo nanošenje teških ili smrtnih povreda uzrokovanih hicima iz vatrenog oružja ispaljenim na službenike sudske policije ili druga lica.

Član 16.

(1) Službenik sudske policije koji svoje zadatke izvršava kao dio grupe vatreno oružje može koristiti samo po naredbi zapovjednika te grupe.

(2) Naredba za upotrebu vatrenog oružja iz stava 1. ovog člana može se izdati samo u slučajevima i u uslovima određenim ovim zakonom.

Član 17.

Nakon pribavljenog mišljenja ministra za bezbjednost, ministar pravde donosi detaljne propise o upotrebi vatrenog oružja i drugih sredstava prisile.

Član 18.

Prilikom hapšenja osumnjičenog, optuženog ili osuđenog lica koje se sprovodi u ustanovu za izvršavanje sankcija, službenik sudske policije može stupiti na tuđu imovinu ili ući u tuđe prostorije u skladu sa odredbama Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine i drugim zakonima.

Član 19.

(1) Ukoliko je protiv službenika sudske policije pokrenut ili se vodi krivični, prekršajni ili parnični postupak zbog upotrebe vatrenog oružja, sredstava prisile ili drugih intervencija u toku obavljanja ili u vezi sa vršenjem dužnosti ili zadataka, Bosna i Hercegovina će za to lice na sudu obezbijediti odbranu i pružiti svaku drugu pravnu podršku u vezi sa vođenjem tog postupka.

(2) Pravna podrška se takođe pruža i službeniku sudske policije ili ako je potrebno i njegovoj porodici, ukoliko su isti žrtve u postupku za naknadu za pretrpljenu štetu, ako mu je ta šteta nanesena u toku obavljanja ili u vezi sa vršenjem službenih dužnosti i zadataka.

(3) Bosna i Hercegovina neće pružati pravnu podršku iz stavova 1. i 2. ovog člana službeniku kojem je u konkretnom predmetu izrečena disciplinska mjera prekida radnog odnosa zbog namjernog kršenja ili zloupotrebe ovlasti u toku obavljanja svojih dužnosti i zadataka, ili u slučaju da je Bosna i Hercegovina podnijela krivičnu prijavu protiv tog službenika.

Član 20.

(1) Lica koja na zahtjev službenika sudske policije ili na svoju vlastitu inicijativu pruže pomoć u savladavanju lica koje pruža otpor, ili u hvatanju bjegunca, a koja tom prilikom pretrpe ozljedu, dobiju neku bolest, ili na duže vrijeme budu onemogućena da obavljaju svoje poslove, imaju pravo na iste povlastice u smislu socijalnog osiguranja kao što je to slučaj sa licima koja su zaposlena na puno radno vrijeme u institucijama Bosne i Hercegovine.

(2) U slučaju da lice iz stava 1. ovog člana izgubi život prilikom pružanja pomoći službeniku sudske policije, troškove sahrane snosi sudska policija.

(3) U slučaju iz stava 2. ovog člana, porodica ili lice koje je izdržavao poginuli ima pravo na jednokratnu finansijsku pomoć koja ne može biti manja od iznosa ukupne plate koju je

poginuli ostvario u posljednjih šest mjeseci. Ukoliko je poginuli bio nezaposlen, iznos ove finansijske pomoći određuje ministar pravde.

Član 21.

(1) Službenici sudske policije obavezni su čuvati službenu tajnu.

(2) Ministarstvo pravde određuje šta se tačno podrazumijeva pod službenom tajnom, zatim način čuvanja službene tajne, te uslove za izuzeće od obaveze čuvanja službene tajne.

V – ZAPOŠLJAVANJE I DISCIPLINSKA ODGOVORNOST

1. Zapošljavanje

Član 22.

Odredbe iz zakona Bosne i Hercegovine o zapošljavanju u državnim institucijama shodno se primjenjuju na zapošljavanje u sudskoj policiji, osim ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

Član 23.

(1) Pored uslova propisanih zakonima Bosne i Hercegovine o zapošljavanju u državnim institucijama, lice koje se zapošljava kao službenik sudske policije mora ispunjavati zdravstvene i psihofizičke uslove u skladu sa standardima propisanim za službenike policije, kao što je definisano propisima koje donosi ministar pravde.

(2) Odgovarajuća zdravstvena ustanova koju određuje ministar pravde ocjenjuje zdravstvenu i psihofizičku spremnost lica iz stava 1. ovog člana.

Član 24.

Ministar pravde reguliše sva prava i obaveze koje se odnose na zapošljavanje, zdravstveno, penziono i invalidsko osiguranje, kao i sva druga prava koja se odnose na rad sudske policije.

2. Disciplinska odgovornost

Član 25.

Službenici sudske policije snose disciplinsku odgovornost za kršenja svoje radne obaveze.

Član 26.

(1) Ozbiljne povrede radne obaveze jesu kako slijedi:

- a) nepropisna upotreba sile;
- b) nemarno obavljanje zadataka i dužnosti koje mogu uzrokovati kršenje propisa o čuvanju službene tajne ili odavanju takve tajne;
- c) samovoljno napuštanje radnog mjesta ili mjesta sa kojeg se obezbjeđuje zaštita zgrada ili lica;

- d) nepreduzimanje odgovarajućih aktivnosti ili preduzimanje nedovoljnih aktivnosti u okviru svojih obaveza, neophodnih za bezbjednost sudija i drugih službenika Suda, kao i internu bezbjednost Suda, lica i povjerenih stvari;
- e) nezakonita dodjela sredstava, ili nezakonito sticanje lične i materijalne koristi u vezi obavljanja redovnih zadataka i dužnosti;
- f) nepreduzimanje mjera ili preduzimanje neodgovarajućih mjera ili nepružanje pomoći u okviru svojih prava i odgovornosti prema drugim službenicima koji obavljaju službene aktivnosti;
- g) prikrivanje činjenica u smislu vremena, obima i načina obavljanja službenih aktivnosti ili upotrebe sredstava sile od strane službenika sudske policije kada je preduzimanjem tih aktivnosti ili upotrebom sile počinjena teška povreda radne dužnosti;
- h) nepružanje pravne i druge profesionalne pomoći u okviru svojih prava i obaveza prema strani koja nije upoznata sa svojim zakonskim pravima;
- i) izbjegavanje obaveza u vezi profesionalnih kvalifikacija i daljnjeg usavršavanja;
- j) izbjegavanje ljekarskih pregleda u svrhu određivanja radne sposobnosti;
- k) angažovanje na poslovima van službe bez odobrenja komandira sudske policije.

Član 27.

- (1) Postupak za utvrđivanje disciplinske odgovornosti službenika sudske policije pokreće i vodi ministar pravde.
- (2) Ministar pravde određuje disciplinski postupak za utvrđivanje disciplinske odgovornosti službenika sudske

policije.

Član 28.

(1) Službenik sudske policije privremeno se suspenduje sa radnog mjesta na koje je bio određen, ili iz sudske policije, ukoliko je protiv njega pokrenut krivični ili disciplinski postupak zbog teške povrede radne obaveze. Ovu suspenziju izriče komandir sudske policije ukoliko se na osnovu prirode krivičnog djela ili ozbiljnosti navodne povrede radne obaveze, okolnosti pod kojima su to djelo ili povreda počinjeni, kao i drugih okolnosti, može osnovano zaključiti da bi po interese sudske policije bilo štetno ako bi taj službenik sudske policije ostao na položaju na koji je određen, ili u sudskoj policiji uopšte.

(2) U slučaju iz stava 1. ovog člana, službeniku sudske policije koji je privremeno udaljen iz službe oduzima se oružje, službena legitimacija i značka, a takođe ne smije nositi uniformu za vrijeme trajanja suspenzije. Ovom službeniku se takođe može smanjiti ili suspendovati plata, a može se i rasporediti na kancelarijske poslove za vrijeme trajanja suspenzije.

VI – PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 29.

(1) Ministarstvo pravde u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona donosi propise neophodne za primjenu odredbi ovog Zakona, naročito u slijedećim oblastima:

- a. zakonska odgovornost i kompenzacija za štetu pričinjenu od strane sudske policije u toku obavljanja dužnosti;
- b. propisi kojima se reguliše zapošljavanje, osoblje i služba, uključujući i broj zaposlenih;
- c. način finansiranja;

d. saradnja, kako na domaćem tako i na međunarodnom nivou, sa drugim organima za provedbu zakona, sudovima i tužilaštvima.

Član 30.

Ovaj Zakon se objavljuje u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", i stupa na snagu osam dana nakon objavljivanja.